

Llengua, territori, país

Andreu Salom i Mir

La llengua i el territori serveixen un vincle indestruïble. La llengua fa part del paisatge, és la seva veu, la seva expressió, mitjançant la qual es verbalitza tot el patrimoni paisatgístic d'una terra. Els noms de les plantes, de la fauna, dels llocs o dels accidents geogràfics, es vehiculen de manera natural en la llengua del territori. I d'igual manera, per extensió, els noms de les coses, de tota la cultura que ha generat i genera aquest mateix territori, prenen forma amb aqueixa llengua. Només si hom coneix la parla i els costums del país, aprèn a conèixer l'entorn, car les llengües són elements imprescindibles de l'ecosistema. Els pobles tenen les paraules que necessiten per a identificar el món on es mouen quotidianament. Són paraules que sorgeixen del medi on s'han creat. Tota la informació ens arriba a través de la llengua, i aqueixa és la raó per la qual els noms (com els topònims) no poden ésser traduïts a altres idiomes, altrament perdrien tot el seu sentit. Per tal motiu, resulta d'allò més innocu enderisar-se a traduir (o substituir en una altra llengua) la

La llengua és el nervi de la nació, i si la perdem, perdrem tota possibilitat de recuperació nacional.

toponímia autòctona, per molt que alguns Estats, sobretot el francès, s'entestin grollerament a fer-ho.

Algú ha dit que la pàtria és la llengua. Això ho sabia bé el gran poeta Jacint Verdaguer (la seva gran obra *Canigó* és una immensa partitura de passió per la llengua i per una terra). L'actual Israel, per a bastir el seu Estat, recuperarà una llengua morta, l'hebreu, que es convertí en la seva llengua oficial i nacional. Tots els països sotmesos que s'han independitzat, han fet de la seva llengua

pròpia la llengua normal i habitual de relació en tots els àmbits d'ús (tret del cas de la República d'Irlanda). Cal veure que, per a tenir alguna cosa a dir, s'ha de viure de les pròpies arrels, s'ha de ser creatiu. Sentir el país, i sentir la llengua, és el mateix. La llengua és el nervi de la nació, i si la perdem, perdrem tota possibilitat de recuperació nacional. És per això que els nostres enemics (Espanya i França) sempre han maldat per anorrear-la. Aquesta és la batalla, i la nostra lluita. ■

Llums per la Llibertat a Sa Gubia